

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: A. V. V., narozený X, státní příslušnost X (dále jen X), bytem X,
doručovací adresa: X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 16.12.2021 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2021 č.j.
OAM-64/LE-BA02-HA10-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 16.12.2022 doručenou Městskému soudu v Praze dne 29.12.2021 prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2021 č.j. OAM-64/LE-BA02-HA10-2021, jehož kopie byla připojena, kterým bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen **zákon o azylu**), se neuděluje.

2. Poté **dne 5.1.2022** rozhodl Městský soud v Praze usnesením o postoupení věci Krajskému soudu v Plzni (dále jen **soud**), který dne 17.2.2022 požádal Nejvyšší správní soud (dále jen **NSS**) o posouzení místní příslušnosti. Usnesením ze dne 14.4.2022 č.j. Nad 34/2022 – 37 rozhodl NSS tak, že místně příslušný soud ve věci je Krajský soud v Plzni.

3. V **žalobě** žalobce na úvod namítal, že byl v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany

jako jeho účastník zkrácen na svých právech, a proto se obrátil na soud s žádostí o soudní přezkum napadeného rozhodnutí dle dílu I., hlavy II., části třetí zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní v platném znění (dále jen **s.ř.s.**). Jako žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. žalobce uvedl: § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **správní řád**), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), neboť přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu; § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť správní orgán nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo; § 12 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu mu hrozí nebezpečí vážné újmy.

Žalobce se domnívá, že žalovaný postupoval v řízení v rozporu s ustanovením § 3 správního řádu, když nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a zároveň nepřihlížel pečlivě ke všemu, co během řízení vyšlo najevo (§ 50 odst. 4 správního řádu) a ve svém odůvodnění neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu (§ 68 odst. 3 správního řádu). Především žalobce upozornil, že žalovaný je při aplikaci ustanovení zákona o azylu povinen dbát základních zásad správního řízení vyjádřených v § 2 až § 8 správního řádu. Těmito zásadami jsou především požadavek individualizace správního řízení a správního rozhodnutí stanovený v § 2 odst. 4 správního řádu a povinnost správního orgánu zjistit stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve smyslu § 3 správního řádu. Podle prvně uvedené zásady každý správní orgán dbá, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu. To mj. implikuje povinnost správního orgánu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, o jehož právech a povinnostech se rozhoduje. Shromážděné podklady pro rozhodnutí sice může správní orgán hodnotit podle vlastního uvážení, je však povinen pečlivě přihlížet ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Veškeré skutečnosti a úvahy, které vedly k vydání správního rozhodnutí, je pak žalovaný povinen ve smyslu ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu uvést do napadeného rozhodnutí.

Také žalobce uvedl, že se rozhodl opustit Vietnam kvůli špatné ekonomické situaci v zemi a také nemohl najít práci. Oblast, kde žil, je radikálně poničená povodněmi, proto neviděl jiné východisko, než opustit svou zemi a vydat se pracovat do Evropy. Na vyřízení potřebných dokumentů a úhradu cesty si vypůjčil 300 mil vietnamských dongů od místní mafie. Jak správní orgán správně zhodnotil, pohnutky žalobce k opuštění Vietnamu byly ekonomické. Poté, co žalobce opustil zemi, začal mu jeho věřitel telefonicky vyhrožovat, že jestli okamžitě nesplatí svůj dluh, tak ho zabije. Žalobce ovšem zjistil, že úroky jeho půjčky se rapidně zvyšují. Momentálně po něm jeho věřitel chce 400 mil vietnamských dongů. Jeho dluh se tedy již navýšil o 100 mil vietnamských dongů, což je nárůst o enormních 33%. Ze sociálních médií ví, že mafie, která půjčuje peníze, zabila 2 osoby,

kteří jí nesplatili. Jelikož momentálně nemá na uhrazení dluhu, začal se obávat o svůj život.

Žalobce dále uvedl, že opustil svou zemi jako ekonomický migrant a vývojem situace se z něj stal uprchlík sur place. Žalovaný ale nepřipustil, že žalobce je uprchlíkem sur place a nepřijmul jeho tvrzení, že o mezinárodní ochranu žádá ze strachu z návratu do země původu. Zde spatřuje žalobce hlavní pochybení správního orgánu, jelikož jeho úkolem je vzít v úvahu veškeré relevantní informace a žádost posuzovat komplexně v celé své šíři. Dle žalobce žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, čím porušil výše citovaná ustanovení správního řádu. Žalobce si obstaral informace, které ukazují na to, že poskytování úvěrů načerno je ve Vietnamu potíráno. Nevyplývá z nich však, že oběti těchto věřitelů jsou státem ochráněni. Tyto informace tak neposkytují žalobci záruku bezpečné možnosti návratu do Vietnamu. Žalobce se domnívá, že žalovaný neobstaral dostatek zdrojů stran jeho situace v zemi původu a jeho rozhodnutí tak není dostatečně odůvodněno, proto nesouhlasil s napadeným rozhodnutím, považuje jej za nezákonné a závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

4. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 19.11.2021 č.j. OAM-64/LE-BA02-HA10-2021** bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, se neuděluje. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá mimo jiné, že dne 17.5.2021 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany (dále i **žádost**) v České republice (dále jen **ČR**) a dne 26.5.2021 poskytl žalobce údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, kdy sdělil, že je státním příslušníkem Vietnamu, národnosti vietnamské, bez náboženského vyznání a politického přesvědčení, je svobodný a bezdětný. Ve vlasti naposledy žil na adrese X. Na začátku dubna roku 2020 se přepravil lodí z Vietnamu do Francouzské republiky (dále jen **Francie**), kde pobýval tři měsíce a následně vycestoval do Spolkové republiky Německo (dále jen **Německo**), tam pobýval deset měsíců. Dne 2.5.2021 vycestoval vlakem do ČR, kde byl dne 9.5.2021 zadržen policií v momentě, když se vracel zpět do Německa. V dřívější době nikdy nepobýval v jiném státě Evropské unie (dále **EU**), kromě již zmiňovaných pobytů ve Francii a Německu. Žalobce nedisponoval uděleným vízem či povolením k pobytu v žádném státě. Ve Francii mu byly dvakrát sejmuty otisky prstů a podal tam žádost o udělení mezinárodní ochrany. O mezinárodní ochranu v ČR žádá prvně, z důvodu legálního pobytu na území ČR. Vietnam opustil, protože se jedná o malou a lidnatou zemi. Vietnamci mají mezi sebou nezdravou konkurenci a také z důvodu, že si tam nemůže najít práci a jsou tam nízké mzdy. V období povodně přišel o svůj dům a pozemky. Rovněž se tam nemůže vrátit skrz dluh ve výši 300 mil. VND, který tam má, aby si mohl vyřídit potřebné doklady. Vzhledem k tomu, že žalobce nepředložil v průběhu správního řízení žádné doklady osvědčující jeho totožnost a státní příslušnost, přijal správní orgán rozhodující ve věci jako dostatečné k prokázání jeho totožnosti a státní příslušnosti čestné prohlášení žalobce učiněné dne 26.5.2021. Pohovor k žádosti byl s žalobcem proveden dne 26.5.2021 na jeho žádost ve vietnamském jazyce za přítomnosti tlumočnicka vietnamského jazyka. V průběhu pohovoru žalobce uvedl stejné informace, jaké sdělil žalovanému již při poskytnutí údajů k žádosti a nad rámce uvedl, že Vietnamu pracoval krátkou dobu u dopravního podniku jako řidič, nemohl si tam najít práci. Vietnamská ekonomika není v dobrém stavu. V oblasti kde bydlel, je skoro vše zničeno po povodních. V Německu pobýval deset měsíců u svých známých, kteří mu poskytovali jídlo a peníze. Občas mu peníze pošlou jeho rodiče. V

Německu si nenašel práci, protože měl strach vycházet ven a vycestoval do ČR, aby si zde našel práci. Poněvadž žádnou nenašel, vracel se zpět do Německa, ale byl zadržen policií, a proto podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce doufá, že v ČR mu bude udělen azyl, aby zde mohl žít v poklidu. Z Vietnamu vycestoval na základě svého cestovního dokladu, který si osobně bez jakýchkoliv problémů vyřídil na příslušném úřadě. Žalobce neměl žádné problémy při odjezdu z Vietnamu. Všechno zařídili převaděči, kteří mu slíbili, že mu pomůžou vycestovat do Francie. Rovněž mu slíbili, že mu tam zajistí práci. Jakmile se ocitl ve Francii, převaděči mu odebrali cestovní doklad a nechali ho jeho osudu. Do Vietnamu se od svého vycestování již nevrátil. Žalobce se obává osob, u kterých má tamní dluh. Jedná se o mafii, která půjčuje peníze s vysokým úrokem, který rychle letí nahoru. Žalobce uvedl, že na FB četl, že v provincii Nghe An zabili dvě osoby, které jim neuhradily své dluhy. Ve Francii podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, ale žil tam jako bezdomovec, proto odjel do Německa za prací. Rovněž proto také neví, jak dopadla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany ve Francii. Žalobce nepodnikl žádné kroky k legalizaci svého pobytu v Německu ani v ČR, protože neměl peníze a nehovoří žádným z těchto jazyků. O mezinárodní ochranu nepožádal dříve, protože nevěděl, jak to má učinit a navíc byl zadržen policií, když se vracel z ČR do Německa. Do Vietnamu se nemůže vrátit, pokud nebude mít peníze k úhradě tamního dluhu. O mezinárodní ochranu v ČR žádá, aby si zde našel práci a ušetřil peníze potřebné k úhradě dluhu, který má ve Vietnamu. Ve Vietnamu nebyl nikdy trestně stíhán a rovněž tam neměl žádné problémy se státními orgány. Neuvedl žádné další skutečnosti, které měl žalovaný ve svém rozhodnutí zohlednit. Ke svému správnímu řízení o udělení mezinárodní ochrany nedoložil žádné písemnosti. Jiné důvody, které by jej vedly k odchodu z vlasti či k podání žádosti, neuvedl. Protokol o pohovoru nechtěl zpětně přetlumočit, bez připomínek jej podepsal. V podrobnostech žalovaný odkázal na výpověď žalobce v protokolu o pohovoru.

Žalovaný při posouzení žádosti žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jeho výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 22.4.2021, zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Údaje o zemi Vietnam ze dne 9.4.2021 a informace MV Velké Británie ze zjišťovací mise ve Vietnamu ze dne 20.3.2020. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti.

Dne 13.8.2021 byla žalobci dána v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim a navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí. Žalobce této možnosti nevyužil, nenavrl žádné další podklady, ani neuvedl nové skutečnosti či informace.

Dle § 12 písm. a) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný po posouzení výše uvedených tvrzení žalobce dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce potvrdil, že ve své vlasti neměl žádné potíže se státními orgány ani bezpečnostními složkami.

Po provedeném správním řízení nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti

k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce svou vlast opustil na základě osobního rozhodnutí, z čistě ekonomických důvodů, jelikož hodlal v zahraničí pracovat a nehovořil o žádných problémech ze strany vietnamských státních orgánů, které by v době před odjezdem ze své vlasti pociťoval. O mezinárodní ochranu požádal z důvodu legalizace svého zdejšího pobytu, aby zde mohl zůstat, najít si práci a vydělat peníze potřebné k úhradě dluhu, který má ve Vietnamu. Návrat do země původu odmítá, protože se obává osob, kterým dluží peníze.

Dále žalovaný upozornil na to, že žalobce vstoupil a pobýval na území ČR bez patřičného oprávnění. Jediným důvodem pro podání jeho žádosti byla legalizace jeho dalšího pobytu v ČR. Tyto skutečnosti nezakládají relevantní důvod udělení azylu dle § 12 písm. b). K podpoře svého rozhodnutí žalovaný odkázal i na citaci části rozsudku NSS č.j. 5 Azs 37/2003, ze dne 22.1.2004, který uvádí, že *„Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.“* Dále se ke stejnému tématu vyjadřuje rozsudek NSS č.j. 7 Azs 187/2004, ze dne 24.2.2005, podle něhož *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, který tento upravuje“.* Žalovaný tak uzavřel, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli legalizací prostřednictvím azylové procedury. Pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v ustanovení § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí. V případě žalobce neshledal žalovaný při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. K žalobcovo tvrzeným ekonomickým potížím v zemi původu, jež se konkrétně týkají jeho obav z tamního dluhu a nedostatku pracovních příležitostí, žalovaný konstatoval, že ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy oprávním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je ČR vázána, a nejsou tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině, zde by pak podle okolností případu přicházelo v úvahu naplnění podmínek pro udělení azylu. Žádné takové okolnosti však v případě žalobce zjištěny nebyly. Žalovaný v této souvislosti odkázal na informaci Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), z které vyplývá, že ve Vietnamu existují projekty poskytující podporu různým ohroženým skupinám v podobě různé pomoci. Vietnamská vláda a soukromé iniciativy poskytují pomoc ohroženým skupinám, například chudým, osobám s postižením, menšinám, ženám, dětem, seniorům, ale také migrantům. Pro ohrožené skupiny platí obecné předpisy o dostupnosti veřejných služeb bez omezení. V již zmiňované zprávě je uvedeno, že v oblasti zajištění bydlení ve vlasti žalobce existují různé služby pomáhající s hledáním bydlení v závislosti na požadavku na cenovou úroveň. Většinu těchto služeb poskytují soukromé podniky. Domy a byty k pronájmu jsou inzerovány v novinách, na internetových stránkách nebo letácích. Vietnamské státní úřady řeší i otázku pracovního trhu, kdy

nezaměstnaným vyplácí podporu v nezaměstnanosti a ve všech provinciích fungují státem provozovaná státní střediska pro podporu zaměstnanosti a ve velkých městech existují také soukromé služby. Pokud by tedy po návratu do vlasti u žalobce vyvstala potřeba pomoci se zajištěním bydlení nebo zaměstnání, má možnost se s žádostí o pomoc v této věci obrátit na příslušné služby či na státní pracovní úřad. Žalovaný dále dodal, že Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) poskytuje reintegrační asistenci dobrovolným navrátilcům v rámci programů IOM pro asistovaný dobrovolný návrat a reintegraci s cílem zajistit udržitelnost jejich návratů. Program dobrovolných návratů je celosvětový program IOM, který je realizován také v ČR. Program nabízí migrantům, kteří porušili pobytový režim, možnost důstojného a bezplatného návratu domů za asistence IOM. Jde o poskytnutí alternativního řešení situace lidem, kterým hrozí nebezpečí nuceného návratu (deportace). Ve spolupráci se Správou uprchlických zařízení MV ČR je tato asistence poskytována i žadatelům o mezinárodní ochranu. K námitce žalobce, že má ve Vietnamu dluh, žalovaný uvedl, že žalobce před svým odjezdem z Vietnamu pracoval jako řidič z povolení, a tudíž si tam bude jistě schopen najít pracovní uplatnění. Dále doplnil, že žalobce má ve Vietnamu rovněž rodiče, kteří mu finančně vypomáhají, a tudíž má ve Vietnamu rodinné zázemí, kdy společně s jeho rodiči mohou řešit jeho ekonomické problémy spojené s dluhem. Další případné ekonomické problémy v zemi původu žalobce nelze bez dalších okolností považovat za důvodné taxativně stanovenému výčtu důvodů relevantních udělení azylu dle tohoto ustanovení. Tyto další okolnosti však v případě žalobce zjištěny nebyly.

Co se týče informací poskytnutých žalobcem ohledně jeho dluhu ve Vietnamu, žalovaný si k této situaci obstaral rozsáhlé informace, jejíž závěry zhodnotil v napadeném rozhodnutí. Na závěr svého zhodnocení žalovaný uvedl, Ministerstvo veřejné bezpečnosti sdělilo realizačnímu týmu mise, že vzhledem k závažnosti trestného činu „úvěru na černo“ a souvisejících trestných činů vietnamská vláda nařídila tomuto ministerstvu, aby tuto trestnou činnost potlačovalo. Vietnamská vláda a Ministerstvo veřejné bezpečnosti si uvědomují, že lichva je zdrojem trestné činnosti. Sbor Národní kriminální policie v roce 2018 odhalil 3 810 podniků, které se zabývaly „úvěry na černo“. Ve stejném období se policejní útvary a místní orgány zabývaly více než 600 případy souvisejícími s „úvěrem na černo“. Ze znění výše uvedené informace se lze tedy důvodně domnívat, že žalobce má možnost se v případě potřeby obrátit s žádostí o pomoc ke státním domovským orgánům, jestliže realizoval svůj dluh u soukromých osob a případně by z jejich strany došlo k jakémukoli protiprávnímu jednání.

K jmenovaným tvrzeným obavám z věřitelů, od nichž si půjčil peníze, žalovaný konstatoval, že ani v tomto případě se nejedná o důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Je totiž zřejmé, že tyto výhrůžky ani tvrzená hrozba nijak nesouvisí s důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo s politickými názory žalobce. Žalovaný dále konstatoval s odkazem na § 2 odst. 6 zákona o azylu, že původcem pronásledování je zásadně veřejná moc, což v případě žalobce neplatí. Původcem pronásledování sice může být i soukromá osoba, to však pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Ani k takovému závěru však nelze v daném případě dospět. V případě žalobce totiž nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu jeho osoby či by ji nebyly schopny poskytnout. Žalobce neuvedl, že by měl před svým odjezdem z Vietnamu jakékoliv problémy s věřiteli. Pouze vyjádřil svou obavu z možných problémů ze strany věřitelů,

pokud se vrátí do Vietnamu a nebude mít peníze k úhradě svého dluhu. Následně žalovaný sdělil, že z výše uvedených podkladů plyne, že Vietnam je funkčním státem, jehož úřady a bezpečnostní aparát mají území státu zcela pod kontrolou. Mezinárodní ochrana přitom může být žalobci poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby žalobce využil prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje.

Jak konstatoval i NSS v rozhodnutí č.j. 1 Azs 34/2004 ze dne 22.9.2004, podobné obavy, různé intenzity, zažívá každá oběť, která se rozhoduje, zda oznámí na ní spáchaný trestný čin, přičemž musí být srozuměna různými nepříjemnými důsledky takového kroku. V těchto situacích je pak na státních orgánech, aby tyto následky co možná minimalizovaly. Jestliže ale žalobce orgány veřejné moci o pomoc vůbec nepožádal, nelze usuzovat na to, že by mu nebyly schopny účinnou pomoc poskytnout. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách jednotlivých zemí nečiní z takového ohrožení ze strany pachatele trestné činnosti pronásledování tedy ani azylový důvod. Z rozsudku NSS č.j. 6 Azs 8/2003 ze dne 11.3.2004 pak plyne, že neučinil-li žadatel žádné kroky k využití prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu byla poskytnuta neúčinně.

Dále žalovaný poukázal na rozhodnutí NSS č.j. 5 Azs 25/2003-94 ze dne 14.1.2004, který uvádí, že „*Zákonodárce v § 12 zákona o azylu implementoval článek 1 písm. A odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přijaté v Ženevě dne 18. 7. 1951, a článek 1 odst. 2 Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993Sb., z nichž zřetelně vyplývá, že pojem uprchlík se vztahuje na osobu, která se nachází mimo svou vlast a obává se represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině*“. Žalovaný konstatoval, že státní represí také rozhodně není odmítání návratu žalobce do vlasti kvůli jeho zadlužení v jeho domově a doplnil, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu zcela reálně hrozilo vycestování z území ČR a tuto situaci řešil podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která však k úpravě pobytového povolení na českém území rozhodně určena není. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem zcela výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených zákonem o azylu. Na základě výše uvedeného žalovaný shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení. Z toho důvodu žalovaný konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl se neuděluje.

Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. V této souvislosti se žalovaný zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou. Ke svému zdravotnímu stavu

uvedl, že je zdrav a nemá žádné zdravotní omezení. Nad rámec výše uvedeného žalovaný podotknul, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a připomněl rovněž, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle §12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. V případě žalobce žalovaný žádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele neshledal a k podpoře svého rozhodnutí odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 5 A 720/2000 ze dne 28.5.2002 a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky Liberec, č.j. 59 Az 185/2003-68 ze dne 23.10.2003. Žalovaný konstatoval, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný současně posoudil, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak je mu uloženo v § 28 zákona o azylu. Žalobce neuvedl a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Pokud se týká posouzení skutečnosti, zda žalobci po návratu do vlasti hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, žalovaný k takovému závěru nedospěl. Znění tohoto zákonného ustanovení bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“, vycházel proto žalovaný z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Z jeho judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za „ponižující“ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponížení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu.

Žalovaný zhodnotil a popsal situaci ve Vietnamu z informací obsažených v podkladech pro rozhodnutí uvedených výše a na závěr uvedl, že Ústava zaručuje svobodný vnitřní pohyb, cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci, avšak vláda omezuje pohyb některých jedinců, obzvlášť těch, kteří byli odsouzeni v souvislosti s přestupkem proti národní bezpečnosti, případně těch, kteří vyjadřují kritiku vůči vládě, to však není případ žalobce, kdy on sám uvedl, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, ani se v tomto směru nikdy žádným způsobem neangažoval. Potvrdil, že v době před jeho odjezdem z vlasti v dubnu roku 2020 neměl žádné potíže se státní vietnamskou mocí. Žalobce potvrdil, že státní vietnamské orgány nejevily o něj žádný zájem a taktéž vzhledem ke skutečnosti, že nebyl nijak aktivní v kritice současného vietnamského režimu, neměl žalovaný žádný důvod se domnívat, že by se o jeho osobu zajímaly po jeho současném návratu do vlasti. O čemž svědčí také skutečnost, že žalobce svou vlast opustil zcela legálně, bez jakýchkoliv problémů ze strany domovských státních orgánů. Co se týče jeho obav z možných problémů s věřiteli, žalobce má možnost obrátit se s žádostí o pomoc ke státním domovským orgánům. Pouze skutečnost, že by mu tyto státní orgány pomoc neposkytly či odmítly, a po neúspěšném se dovolání se k vyšším instancím těchto státních orgánů, by se žalovaný zabýval dalším hodnocením tohoto vyjádření žalobce. Z toho

důvodu zhodnotil žalovaný vyjádření žalobce o obavě z jednání věřitelů jako účelově použité s cílem vyvolat v žalovaném domněnku o důvodech azylově relevantních.

Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše uvedených aktuálních informačních pramenů nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný v případě žalobce posuzoval také otázku, zda mu v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Z výše uvedených informačních zdrojů je žalovanému rovněž známo, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Je na zvážení žalobce, jakým způsobem si v případě zájmu upraví svůj další pobyt na českém území. Dále žalovaný doplnil, že žalobce neprokázal, že by neudělením doplňkové ochrany porušila ČR své mezinárodní závazky z oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život a následně uzavřel, že žalobce opustil Vietnam čistě z ekonomických důvodů a hodlá v ČR zůstat z důvodu své další výdělečné činnosti, a tedy jeho návrat do vlasti by žádné porušení či rozpor s mezinárodními závazky neznamenal. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje. Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění žalovaného učiněných v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu § 14b zákona o azylu a proto žalovaný konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje. Závěrem žalovaný uvedl, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany a mezinárodní ochrana se tudíž neuděluje.

5. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 19.5.2022** uvedl, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají namítanou nezákonnost jeho postupu ani napadeného rozhodnutí, když v něm dostatečně zohlednil důvody žalobcem předkládané a posoudil je v potřebném rozsahu, a to jak z hlediska příslušných ustanovení, dle nichž lze udělit azyl, tak těch, dle nichž může být udělena doplňková ochrana. Úvodní žalobní konstatování, že žádost žalobce byla vyhodnocena jako zjevně nedůvodná, se nezakládá na pravdě. Již z výroku napadeného rozhodnutí lze zjistit, že žalovaný o žádosti nerozhodoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, na něž žalobce v žalobě poukazuje. Tuto žalobní pasáž proto žalovaný hodnotí jako zcela zavádějící. Žalobce již v průběhu správního řízení uvedl, že se obává svých věřitelů a žalovaný toto jeho tvrzení nepominul, jak by se z obsahu žalobního podání mohlo zdát. Naopak se jím zabýval v potřebném rozsahu, posoudil je jak ve vztahu k možnému udělení azylu, tak doplňkové ochrany, jak lze doložit příslušnými konkrétními pasážemi (zejm. str. 5, 6 a 8) odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobce má za to, že mu jako adresátu výhrůžek smrti ze strany věřitelů v zemi jeho státní příslušnosti nebude státem zajištěna ochrana. Podkladové materiály zařazené ve správním spisu považuje v tomto ohledu za nedostatečné. Žalovaný však ani s tímto jeho stanoviskem nemůže souhlasit, a to opět již vzhledem k obsahu těchto podkladů. Nadto měl žalobce možnost se s podklady zařazenými do správního spisu seznámit, reagovat na ně a vyjádřit se k nim a případně je i sám doplnit či takové doplnění

alespoň navrhnout. Na využití těchto možností v průběhu správního řízení zcela rezignoval, jak vyplývá z protokolu ze dne 13.8.2021. Nedostatečnost podkladů účelově namítá teprve v rámci žaloby, ani za této situace ale nepředkládá jakékoli materiály způsobilé zpochybnit závěry vyslovené žalovaným, omezuje se toliko na odkazy na Příručku UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR. Dále se žalovaný ve svém vyjádření zabýval informacemi získanými z předkladu Informace Ministerstva vnitra Velké Británie a zopakoval část svého odůvodnění. Uvedl, že je zjevné, že stát tzv. úvěry načerno a s tím související trestnou činnost netoleruje a stíhá ji, a to včetně nebezpečného vyhrožování újmou na životě. Je však na žalobci, aby takové jednání příslušným orgánům oznámil. V tomto kontextu žalovaný přílehlavě odkázal na související judikaturu, z níž vyplývá, že pokud žadatel neučinil žádné kroky k využití prostředků, které právní řád v zemi jeho původu poskytuje, nelze dospět k závěru, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu byla poskytnuta neúčinně. K obavě z věřitelů v zemi původu odkázal žalovaný na ustálenou judikaturu NSS, a to např. na usnesení NSS č.j. 6 Azs 18/2018–27 ze dne 28.3.2018, č.j. 2 Azs 55/2021–36 ze dne 23. 6. 2021 a č.j. 9 Azs 154/2018–36 ze dne 9.8.2018, kdy části těchto rozhodnutí citoval. Také upozornil na rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 32 Az 52/2019–29 ze dne 31.5.2021 a na závěry v něm obsažené. Závěrem žalovaný citoval usnesení NSS ze dne 11.2.2014, č.j. 2 Azs 14/2013–49. Pro řízení před soudem odkázal žalovaný na obsah spisového materiálu shromážděného ve věci, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný také souhlasil s projednáním věci bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. a neuplatnil nárok na náhradu nákladů řízení. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno jeho rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany, proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v plném rozsahu.

6. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 19.11.2021 i ve vyjádření žalovaného ze dne 19.5.2022 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 19.11.2021 předáno osobně žalobci dne 13.12.2021.
7. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.**, soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
8. Podle **§ 12 písm. a) a b) zákona o azylu** azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
9. Dle **§ 13 odst. 1 zákona o azylu** rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení

rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

10. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
11. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“*
12. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *„Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*
13. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2021, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaný s tímto postupem souhlasili.
14. Nejprve se soud zabýval námitkou nesprávného posouzení otázky naplnění důvodů přiznání azylu dle § 12 zákona o azylu. Soud musí souhlasit s argumentací žalovaného uvedenou na straně 3 - 6 napadeného rozhodnutí, neboť žalobce uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a nebyl nijak politicky aktivní. I samotná skutečnost, že žalobce výslovně potvrdil, že z důvodů obsažených v § 12 zákona o azylu neměl žádné potíže v zemi původu, svědčí o tom, že zde nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce vycestoval z Vietnamu na základě svého cestovního dokladu a sám uvedl, že o mezinárodní ochranu požádal z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR. Také uvedl, že má obavy z pronásledování ze strany věřitelů. K tomu soud uvádí, že zákon o azylu v § 2 odst. 6 jasně uvádí, že: *„Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“* Jak z citovaného vyplývá, původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu se rozumí orgán státní orgán, strana či organizace ovládající zemi původu žalobce. V tomto případě se ale jedná o soukromou osobu, která může být původcem pronásledování, pouze pokud lze prokázat, že veřejná moc nemůže zajistit ochranu před takovýmto pronásledováním. Taková skutečnost však nebyla zjištěna žalovaným v rámci správního řízení. V případě pronásledování žalobce ze strany věřitelů, tak nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, proto jsou námitky žalobce týkající se § 12 zákona o azylu nedůvodné.
15. Soud se také zabýval námitkou týkající se nedostatečně zjištěného stavu věci, přičemž zjistil následující. Žalovaný si pro vydání rozhodnutí zajistil dostatek podkladů, mezi nimiž byly

zejména výpovědi žalobce, Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 22.4.2021, zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Údaje o zemi Vietnam ze dne 9.4.2021 a informace MV Velké Británie ze zjišťovací mise ve Vietnamu ze dne 20.3.2020. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Není tedy pochyb, že se žalovaný zabýval shromážděním relevantních informací pro posouzení, zda žalobce dostatečně splňuje podmínky pro udělení, mimo jiné i azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný neudělil žalobci humanitární azyl proto, že jím tvrzený důvod nelze podřadit pod toto ustanovení, nikoliv proto, že by nebyl shledán zásah či že informace byly nedostatečné. Žalobce namítal také neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, i když sám neuvedl, žádné důvody či informace, které by nasvědčovaly možnosti udělení tohoto typu ochrany. I přesto se žalovaný z pohledu soudu obsáhle zabýval možností udělení doplňkové ochrany na str. 8 - 10 napadeného rozhodnutí, kde dle názoru soudu dospěl ke správnému závěru, když na základě zjištěných informací shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

16. Pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o azylu, to stíhá žadatele o azyl. Po žalovaném se požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou žadatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany a tvrzení žadatele podle toho posoudit (viz rozsudek NSS ze dne 19.8.2005, č.j. 4 Azs 467/2004-89). Pokud jde o břemeno důkazní, to je výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je primárně povinen žadatel, nicméně správní orgán je současně povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co jej podporují. V častých případech však správní orgán rozhoduje za důkazní nouze, tedy, kdy žadatel ani žalovaný není schopen doložit, či vyvrátit určité tvrzení nebo skutečnost žádným přesvědčivým důkazem. A v těchto případech tedy primárním důkazním prostředkem zůstává výpověď žadatele.
17. Tzv. humanitární azyl je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je "případ zvláštního zřetele hodný" a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy "lze udělit humanitární azyl" představuje správní uvážení (rozsudek NSS ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/200472). V tomto smyslu soud dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48, z něhož plyne že *„V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III. ÚS 101/95).“* Zdejší soud je tak oprávněn přezkoumat pouze to, zda žalovaný při posuzování možnosti udělit humanitární azyl postupoval v souladu se zákonem.
18. K uvedenému soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 37/2003-46 - *„Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizince na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytů cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve*

znění pozdějších předpisů. K legalizaci pobytu za účelem spolužití s osobou blízkou slouží předmětná ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců ve znění pozdějších předpisů, a nikoliv zákon o azylu“ nebo rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, č.j. 7 Azs 187/2004–94 „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“ Z citované judikatury je tak zřejmý záměr zákonodárce poskytnout azyl jen těm žadatelům, pro něž je zákon koncipován, nikoliv osobám, které ho volí jako poslední možnost před povinností opustit území pro ztrátu pobytového oprávnění (srovnej rozsudek NSS ze dne 2.9.2015 č.j. 1 Azs 178/2015). V neposlední řadě zdejší soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11.3.2004 č.j. 2 Azs 8/2004–55, který konstatoval, že „humanitární azyl je především určen osobám „těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory“. Tudíž se nejedná v případě žalobce o důvod zvláštního zřetele hodný tak, jak jej pro svou aplikaci § 14 zákona o azylu vyžaduje. Rovněž z výše uvedeného demonstrativního výčtu osob, pro které je azyl dle § 14 zákona o azylu koncipován, lze vyčíst, že se jedná o výrazněji silnější zásahy do sféry žadatele (především k nim dochází na území domovského státu, nikoliv na území, kde je o azyl žádáno).

19. Soudu nezbyvá než zdůraznit, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců na území ČR. S ohledem na uvedené soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu a v tomto směru odkazuje přiměřeně i na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“
20. Závěrem soud konstatuje, že neshledal žádný z žalobcem vytýkaných nedostatků napadeného rozhodnutí a považuje zjištěný stav věci v souladu s ust. § 3 správního řádu i s požadavky kladenými na napadené rozhodnutí dle § 2 odst. 2 a 4, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. V souvislosti s tím považuje soud napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a zcela v souladu se zákonem, když nezjistil porušení paragrafů správního řádu a ni zákona o azylu uvedených v žalobě jako žalobních bodů.
21. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné

náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

Plzeň 30. srpna 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně